

MIR.

Izhaja
vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.
Dopisi naj se izvolijo frankovati.
Rokopisi se ne vračajo.
Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

Velja:
za celo leto 4 krone (2 gld.)
Denar naj se pošilja pod napisom:
Upravništvo „Mira“ v Celovcu.
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje naprej.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Leto XXII.

V Celovcu, 25. junija 1903.

Štev. 26.

Poziv!

Pol leta je zopet poteklo. Zato pa znova vabimo na naročbo „Mir-a“, proseč zlasti one rojake, ki so list naročili le za pol leta ali so z naročnino še na dolgu, da jo čim preje ponové, oziroma poravnajo. S plačilom zaostale celoletne naročnike pa prosimo, da se spomnijo svoje dolžnosti in nam naročnino pošljejo.

Ob tej priliki tudi prosimo in pozivljamo svoje prijatelje, da delujejo za vsestransko razširjanje našega lista ter mu skušajo pridobiti čim več novih naročnikov. Od vseh stranij se vsiljujejo našemu slovenskemu ljudstvu lažnjivi nauki, slaba načela, ki ga odtujujejo njega svetinjam: veri katoliški in slovenski narodnosti! Naloga vseh dobromislečih je in mora biti, da se temu pogubljivemu toku ustavijo z vsemi močmi. To se pa godi zlasti z vsestranskim razširjanjem dobrega časopisja.

Torej znova na delo, — podpirajte in razširjajte „Mir“!

Upravništvo „Mir“-a.

Častimo sv. Cirila in Metoda, slovanska blagovestnika!

Še nekaj pred tisoč leti so tavalili naši pradedje v noči poganstva. Hodili so sicer že popred nemški duhovniki oznanovat Slovanom vero Kristusovo, a vspeh tega delovanja ni bil kaj poseben. Slovani niso razumeli njihovega jezika in so se zato branili tembolj tujega vpliva.

V tej temni noči pa je zasvitala i Slovanom lepši zarja; prikazala se je tam na vzhodu. Bilo je leta 863. po Kr., ko sta zapustila brata sv. Ciril in Metod svoje rodno mesto Solun ter se podala na Veliko moravsko, koja dežela je povsem bila naseljena s Slovani. Zdaj se je prav pokazalo, kaj pre-

more jezik materini. Brata sv. Ciril in Metod sta govorila lepi jezik slovenski, v tem jeziku sta učila naše pradede, v ta jezik sta začela prevajati sv. evangelije. In sad, ki ga je rodila delavnost teh mož, je bil neizmeren. Krščanstvo se je širilo vedno bolj med Slovani, malikov oltarji so ležali kmalu strti v prahu, na njihovem mestu pa so se sezidala svetišča Večnega, edino pravega Boga.

Dragi Slovenci! Bliža se zopet god teh svetnikov, koja je proglasil sv. oče Leon XIII. blagovestnikoma Slovanov. Tudi Slovenci smo del Slovanov, tudi naši očetje so prejeli nekdanj zaklad sv. vere od teh blagovestnikov.

Spomniti se hočemo pri tej priložnosti neutrudnega delovanja Ciril- in Metodovega. Zakurimo na predvečer tega praznika, t. j. dué 4. julija, na vseh slovenskih gorah nebrojno kresov in pokažimo s tem, da še bivajo po lepih slovenskih pokrajinah trdni, verni Slovenci, da še tli v njihovih srcih ogenj čiste, nekaljene ljubezni do lepe naše domovine, do katoliške vere.

Vama pa sv. Ciril in Metod kličemo vsi iskrene besede Gregorčičeve:

Oj hvala vama iz srca,
Solunska sveta brata dva,
Ki delo to sta izvršila,
Ki dede ste takó krstila,
Ki jezik naš branila sta,
Naš jezik posvetila sta!

D. Kovačev.

Slovenska izobraževalna društva na Koroškem.

(Govoril pri akademiji slov. bogoslovcev g. Iv. Lučovnik.)

„Moč vlada svet in ne pravica“, to je tako in vsakdanja istina, da jo najdeš napisano na vsaki strani svetovne zgodovine. Ali ravno tako star kot to dejstvo je tudi čut, vsajen v vsako stvar, čut po samobrambi. Brez odpora se niti brezumna žival ne dá zatreti. Vsako bitje se brani, se boji pogina in ljubi život; čisto naravno torej, da je moralo priti do razpora, do borbe, in ti boji so vsebina svetovne zgodovine. Divjal je ta boj zdaj grozovitejšé, zdaj mirneje, a ponehal ni nikdar in sredi tega boja, te borbe za život, stojimo tudi mi. Pa mi nismo udje mogočnega národa, da bi se mogli veseliti in radovati te borbe za život; ne mi pišemo,

ampak sosed nam piše na stene: „Mene-Tekel-Phares.“

Sila rodi protisilo; čim večja krivica, tem večja navdušenost za pravo; čim hujsi naval, tem trdejši odpor. Hinavsko skrito je bilo dalj časa to delovanje, kot ogenj, ki tli pod slamo, ki se pa tedaj, ko je enkrat prodrl na dan, ne dá več ustaviti. In v tak resen štadij (čas) borbe za obstanek smo dospeli tudi mi. Časi so resni in povoden preti poplaviti širno, rodovitno, a bolno ravan in jo pokriti z blatom in močvirjem. In katere jezi in obrane smo dozdej postavljali naraščajoči reki? Še le pol stoletja traja naša organizovana branitev.

Trojno blago je bilo že pred stoletji v nevarnosti in je še, v kolikor se že ni zgubilo. Smrt nam grozi v národnem, verskem in gmotnem oziru. Akoravno so vera, národnost in gmotno blagostanje popolnoma ločena polja in se dá, ako govorimo splošno, eno zgubiti brez drugega, so pri nas v slovenskem Korotanu tako tesno združena, da je vse zgubljeno, ako je eno zgubljeno. Ako je koroški Slovenec zgubil vero, zgubil je že národnost; kdor je pa postal národni odpadnik, on je že postal nezvest svoji veri. In ako si rešimo vero in národnost, kaj nam bo pomagalo, ako se je zemlja potujčila, postala národnega nasprotnika last. Národ beračev, in če bi bil veren kot sam Peter in trd kot skala, nima bodočnosti in se mora prej ali slej potopiti in zgubiti kot majhna kapljica v neizmerem morju. Dobro so spoznali takoj naši prvi voditelji to trojno nevarnost in trojnemu navalu postavili trojen jez.

Prvo stremljenje naših prednikov je bilo ohraniti ljubljenu národu Kristovo vero. Vera je za človeka srčna kri. Ako začne vodeniti kri, postane ves človeški organizem bolan in s hiranjem organizma pojema življenjska sila. Čim čistejša kri, tem zdravjši človek, čim boljša vera, tem popolnejši so ljudje. In da nimamo boljše vere od Kristove, nam potrjujejo tudi najljutejši verski sovražniki, ki imenujejo ustanovitelja cerkve nedosežen vzor. Eden prvih namenov družbe sv. Mohorja je, ohraniti slovenskemu národu to vero. In da je naš národ eden najvernejših v Avstriji, zato ima dovolj zasluge družba sv. Mohorja, ki poplavlja vsako jesen našo domovino z verskimi knjigami in na ta način zapira pot slabim spisom, ki so prvi pripomoček za razširjatev slabe vere.

PODLISTEK.

Izgubil!

(Smešna. — Priredil Rožan.)

V okrajnem mestecu R. se je vsak večer zbirala precejšnja družba v gostilni pri „Raku“. Danes zvečer so bili zopet skupaj in sicer vsi navihani fantje.

Od začetka so se zabavali z medsebojnim pripovedovanjem o raznih stavah, katere so se kdaj dobile ali izgubile: kako je nek gospod po dnevu mimo „financarjev“ prenesel na Dunaju prešička; kako je drug stavil, da bo vsak dan k večerji pojedel celega goloba in da bo tako delal cel mesec, in druge.

V tem se odpro duri in v sobo je prišel adjunkt Žnabile, izmed vseh največji navihanec. Vsedel se je med druge, in ko je kmalu zapazil o čem se govori, je sam začel tako-le govoriti:

„Kaj pa gospóda, to vse nič ni! A jaz vem za imenitno stavo!“

„Povejte tedaj“, je silil inženier Nadlegovač! — Seveda se gospod adjunkt ni pustil dolgo siliti; bil je v pravem tiru.

„Cela reč prijatelji“, tako je začel, „se zdi na prvi pogled taka malenkost, da bi vsak izmed vas tudi stavil.“

Tu je vstopil v sobo gostilničar Rak. Ko je zapazil, da gospod adjunkt pripoveduje nekaj zanimivega, je tiho obstal, naslonil se na zid, in je zloženima rokama pazljivo poslušal.

„Prosim vas, ne pretirajte“, je ugovarjal oskrbnik Beljček.

„O prosim“, se je branil adjunkt Žnabile. „Zgodilo se je vse resnično, kakor bom povedal: Nek mojih prijateljev je namreč stavil za pet steklenic šampanjca, da bo celo uro stal pred uro na zidu, mahal z roko sem ter tja, kakor nihalo, zraven pa celo uro govoril: tik-tak, tik-tak, a nobene druge besede.“

„O je! To ni nič!“ zavpil je praktikant Večerja, znan zaradi svojega predolgega jezika.

„Ne mislite! Ni tako lahko“, je vnovič gospod adjunkt vse dražil.

Gostilničar Rak se je nemirno ganil, si je v zadregi redke lase pogladil z roko in potem brez pomisleka izbruhnil besedo: „Tako bi stavil! Pa je to smešno, neumno.“

„Ne stavite“, je vabil njegovo željo gospod adjunkt. In ko je videl, da Rak na vso moč premaguje željo po stavi, je po strani drugim namignil in rekel: Sicer pa, če ste tak junak, pa stavite.“

Gostilničar ni hotel.

„Aha, boji se“, je zaničljivo klical gospod poštar, ki nobene šale ni pokvaril. Rak je v obličju zarudel, stopil k mizi in udaril ob njo s svojo veliko roko. „Tedaj velja“, je zavpil s posebno gorečnostjo.

„Nas je osemnajst prič, Rak“, prijel ga je takoj gospod Žnabile za besedo. „Šala nič ne velja.“ In ponovil je, kako se stava glasi, počasno besedo za besedo in dostavil: Pa nič govoriti drugega! Vedno le: tik-tak, tik-tak.“

„Seveda“ je pritrdil gostilničar.

„In kaj bote plačali? Kaj stavite?“ je od drugega konca mize klical gozdar, kateremu so se že sline cedile, kako bo pil, če Rak izgubi. Oči vseh so bile obrnjene na usta gostilničarja, ki je konečno rekel: „Če izgubim, dam vam sodček plzenskega piva.“

„Slaaaaava!“ vpil je gospod Večerja in mahal z rokami po zraku.

„Gospodje so pričé“, je še dostavil gospod adjunkt nekako uradno. „Pojdite“, je rekel gostilničarju. In je vzel Raka pod pazduho in ga peljal med okna, kjer je visela stara ura. Večerja je odprl urine durice in napisal na košček papirja, da je ravno 8. ura 26 minut.

Rak se je razkoračil pred uro, vzdignil roke, stegnil mezinec in začel z roko migati, kakor nihalo, ob enem govoreč glasno: tik-tak, tik-tak.

Vsi gledajo gostilničarja. „Tik-tak, tik-tak“ je šlo enomerno iz njegovih ust in v to se je mešal le smeh okoli sedečih.

Med tem je pa gospod adjunkt vstal in šel naravnost v kuhinjo, kjer je gospa gostilničarka pekla zrezke gospodu Večerji, ki je danes že tretji-krat večerjal.

„Gospa Rakova, veste kaj novega?“ je vprašal še v durih stojé.

„Kaj pa?“ je nezaupno vprašala gostilničarka.

„Rak je znorel.“

Začudena je gostilničarka pogledala adjunkta, skoraj je pozabila vleči sapo. Pa takoj se je spomnila, da ima pred seboj šaljivca Žnabila, ki je že večkrat napravil kakšno burko.

„Pustite me pri miru!“

„Verjemite mi.“

Pred izsesovanjem od tujcev varuje naše gospodarje obilo število posojilnic, v katerih prekašamo marsikatero druge narode in na katerih uravnava smo lahko ponosni. Trdna, gmotna podlaga je prvi pogoj za napredovanje v znanstvu in politiki. Zgodovina in vsakdanja skušnja nas uči, da je oni narod, ki je imel dovolj denarnih pripomočkov, tudi bolj napredoval v znanostih in bil vodja in gospodar drugim narodom, in z gospodarsko samostojnostjo je tesno združen v napredovanju politične samostalnosti.

Glavni boj se je bil, se bje in se bode bil na duševnem obzorju. Kulturen in napreden narod vedno z orjaško silo posega v svetovno zgodovino, narod brez prosvete pa nazaduje, gine, izumira. Izobrazba se pa goji v šolah. So šole dobre, bo tudi zarod krepak; so šole slabe, bo tudi vspeh: zarod popačen, brez volje in poguma. Ako ste narodu vzeli šole, ste mu vzeli prihodnost, ker narod brez šol je narod brez bodočnosti; ako ste mu pa dali slabe šole, ste mu zastrupili kri, na katerem zastrupljenju mora umreti. Naloga države in dežele je poskrbeti svojim narodom pravo izomiko v dobro urejenih šolah. Kakor skrbna mati, ki ljubi svoje otroke z nepomljivo ljubavjo, tako mora tudi zvesta deželna in državna uprava gledati samo na blagor in srečo svojih varovancev. Ali tužna je za nas ta druga majka in o njej lahko trdimo, da dajo proščemu otroku namesto kruha v potolaženje kot v zasmeh in zaničevanje kamen. Živeti pa hočemo, zato so že naši predniki bili prisiljeni in smo še mi, poiskati si sami hrane. Ustanovil si je zato slovenski narod iz lastne moči vzgojišča, oziroma ustanovil si je družbo sv. Cirila in Metoda, katera kot skrbna varujoča mati podaja svojim otrokom, kar ima. Mnogo je že storila za nas, zelo mnogo, ali lahko rečem: ako se bomo mi koroški Slovenci zanašali samo na njo, smo se sami obsodili, ker smo se zanesli na vejico, katera je v nevarnosti, da bode vsak trenutek utrgana od sile viharja. Družba sv. Cirila in Metoda in njene podružnice nam nikakor ne zadostujejo. Od nje imamo eno šolo, in že to je mnogo, nekateri pravijo celo preveč, mi pa neobhodno rabimo šolo v vsaki župniji.

Vedno hvaležni bodemo I. kat. shodu in „Slov. soc. zvezi“ v Ljubljani, in posebno zadnji, ker je nas opozorila, kako zamašiti to vrzel v našem narodnem življenju. Ona nas vzpodbuja prepriča slovensko domovino na Koroškem, kar je še imamo, z gostim omrežjem izobraževalnih društev.

Vse iznajdbe nove dōbe, ki služijo izomiki in napredku, se dajo porabiti v vseh krajih in pri vseh narodih, samo, da se morajo nekatere prenarediti za dotični kraj, lahko bi rekel za dotičen oder. In tako moramo tudi mi prikrojiti izobraževalna društva vsaj v nekoliko koroškimi krajevnim razmeram. Eden narod prebiva na Kranjskem kakor na spodnjem Koroškem, in vendar kako različne so kranjske in koroške razmere. Med tem, ko je tam ljudska šola nekaka predšla za izobraževalna društva, katera imajo samo nalogo, dovršiti in dovesti do zoritve ono, kar so narodni učitelji vsejali dobrega na vspremljiva srca otroška, bodejo morala izobraževalna društva na Koroškem celo uničevati mnogo onega, kar so sprejeli otroci v šoli, izruvati plevel, katerega je zasadil nasprotnik. Že Slomšek je bil

prepričan o nevarnosti slabih šol za svoj narod, ko je rekel: „In šola, če prava ni, je boljše, da je ni.“ On je samo slutil, kar se utegne zgoditi. In česar se je ta prvi slovenski šolnik bal, to mi britko občutimo. Kar nam škoduje ta novodobna šola na Koroškem v narodnem, verskem in gospodarskem oziru, to se more spoznati samo iz sadu, katerega obrodijo.

Lahko torej rečem, da smo mi na slabšem, kakor oni narodi, ki sploh nimajo šol. V mnogoterih krajih bodejo izobraževalna društva ob enem tudi elementarne šole za prve zahteve k občni izobrazbi. Vsak zidar in stavbenik mora sezidati hišo na trdni in kameniti podlagi, ako noče, da se mu v nekaterih dneh ne podere in poruši; vse naše prizadevanje ima le tedaj srečen začetek, ugoden tek in dobi slavno krono, ako izvira iz trdne in stanovitne podlage. In tako bodejo tudi izobraževalna društva le tedaj delovala uspešno, ako so sezidana na trdni podlagi, in ta podlaga je ona trohica občega znanja, katerega bi se imel otrok pri pametnih in normalnih razmerah naučiti v ljudskih šolah. Seveda mu mora ta izobrazba biti le sredstvo k smotru, ker končni cilj takih društev je, napraviti iz nevednega in nezavednega državljana, svojih pravic in dolžnostij se zavedujočega celega človeka. Nezavedni in nevedni smo na Koroškem, in to večinoma brez svoje krivde; kriv je sistem, v katerem živimo. S kako radostjo in satanskim veseljem nam kličejo nasproti naši krvniki: „Vi ste barbari“, in ko mi prosimo vzgojišča za slovensko deco, se nam zoperstavljajo z vso silo, ker nam zavidajo napredek, dobro vedo, da narod, ki napreduje, ne bode tako hitro zatrt in uničen. A napredovati mora naš narod; kdor ne napreduje, ta nazaduje. Napredek in izobrazba je moč pri vseh narodih in stanovih, življenjska potreba pa pri kmetem narodu. Tak ima namreč najmanj priložnosti, si jo prisvojiti, in ako si je ne pridobi, je očitna nevarnost za njegovo bodočnost, ker v današnji borbi za obstanek podleže oni narod, ki je manj izobražen. In kje se naj torej začne razširjatev izobrazbe? (Konec sledi.)

Dopisi.

Slovenci! Zakurite na večer 4. junija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Sv. Višarje. (Zopet hajlovska junaštvo. — Vreme. — Hribolaztvo.) Kakor se vidi, so „hajlovci“ letos zgodaj začeli svojo oliko na prodaj nositi na ta sveti kraj. Že drugi slučaj moramo objaviti. Dne 11. t. m. na vse zgodaj so prišli nekateri razgrajaci na goro in se naznanili s svojim le njim prirojenim vpitjem, vznemirjajoč pobožne romarje. Toda to še ni bilo zadosti. Vračajoč se nazaj v Žabnice, hoteli so si postaviti spomin s tem, da so nametali v pot, po kateri se drsamo na saneh v dolino, vse polno drv in kamenja; in poleg tega še razdrili plot pri senožeti ob tem potu, tako, da sta morala drugo jutro iti dva delavca popravljati „kulturo“ tevtonskih hajlovcev. Bilo je teh junakov sedem, pet iz Beljaka,

ves glas vpil: „Izgubil! Izgubil! — Pivo sem! Slaaaaaava!“

In gostilničar je moral iz kleti privleči sodček plzenskega, a žena jih je tisti večer slišala še precej, ker mu je pokvarila stavo.

Legenda.

V starih časih je bilo, ko je neko leto trta zelo slabo obrodila. Malokdo je imel kaj vina na prodaj, pa še to je bilo zelo kislo. V neki gostilni so tega leta sedeli kranjski dolenski kmetje pri mri kislega vinca in v enomer tožili: „Bog se nas umili! Tako vino! Bog nam pomagaj!“ Slučaj je pa nanasel, da je šel tod mimo sv. Peter in je slišal te tožbe. Seveda je to v nebesih Bogu Očetu povedal, kako se dolenski kmetje vkljub slabi trgatvi in kislemu vinu pri vsaki kupici spominjajo njegovega Stvarnika. — To je zelo razveselilo dobrega nebeškega Očeta. Za plačilo za to jim je dal zelo rodovitno leto. Imeli so dobrega vina kakor vode. Vedno dobre volje sedeli so pri polnih vrčih ter pili in peli, peli in pili, na Boga pa popolnoma pozabili. Tudi to leto je prišel sv. Peter pogledat med ljube Dolence, kaj pričnó. Prišel je zopet mimo te gostilne, kjer je lani čul mile tožbe. Veselil se je že dobri svetnik, da bode poročal nebeškemu Očetu, kako ga letos hvaležni poveličujejo. Toda kako se je zavzel, ko je videl že vse pijane krog miz sedeti, in ko je slišal, da vsakdo, ki izpije čašo vina, imenuje satana mesto Boga in k imenu dostavlja: „To je vino! Drugačno, kakor je bilo lani. Hudič, le pijmo ga.“ — Žalostno je odšel v nebesa potožit nebeškemu Očetu to nehvaležnost Dolencev.

dva iz Domžal na Kranjskem. Z imeni lahko preverimo. — Vreme se je zadnje štirinajst dni poslabšalo; večidel je ves ta čas megleno in deževno, tako da smo merili od dne 1. t. m. že 161 cm³ padavine. — Dne 7. t. m. smo višarski duhovniki prvokrat napravili kratek sprehod v okolico in sicer smo si izvolili ta čas znani vrh Lovca. Po snegu smo hodili samo pod takoiimenovanem „klobukom“ in v klobuku samem. Sicer pa je bilo že povsodi kopno. Močan veter na vrhu Lovca nam je naznanjal bližajočo se nevihto, kateri smo komaj ušli. Gor gredé nam je priredila divja koza lepo zabavo, ki je, kakor bi jo veter nesel, dirjala poprek strme skale pod Lovcem; nazaj gredé pa smo se prav prijetno drsali po gladki snežni strmini.

Borle. (Požar.) Dne 16. t. m. bi bila lahko skoraj cela vas Borle pogorela. Nekaj malih otrok, ki se šole ne obiskujejo, je nanosilo vkup suhe strelje, katero je nek fantič prižgal z vžigalicami, ki jih je pri sebi imel, in sicer trdo pri hiši in ravno ob času, ko so bili skoraj vsi ljudje iz vasi na polju na delu, ob 1/2 10. uri predpoludnem. Na srečo so nekateri odrasli k temu prišli, in ogenj še pravočasno pogasili ter tako skoraj celo vas strašne nesreče rešili. Stariši, skrivajte skrbao vžigalice pred otroci.

Gozdanje. (Izobraževalno društvo), katero se je dne 14. junija tukaj konečno osnovalo, bo vodil ta-le odbor: Jan. Vošpernik, znani rodoljub, posestnik in trgovec v Jezercih, predsednik; Jožef Weiss p. d. Butih, posestnik v Sokolčah, podpredsednik; J. Maierhofer, župnijski oskrbnik, tajnik; Val. Winkler, jezerski mladenič, namestnik; Jan. Lepušic p. d. Oražem, posestnik na Korenu, blagajnik; posestnik Weiss na Sent-Juriju, namestnik; Jurij Oprisnik p. d. Majar, posestnik na Korenu, kužničar. Prihodnja odborova seja bo na sv. Petra in Pavla praznik, popoldne po blagoslovu, pri Neuwirtu na Gozdanjah, kar se tem potom naznanja.

Gozdanje. (Zborovanje.) Kdo bi pričakoval, da bo to zborovanje tako imenitno se vršilo! Brez širnih naznanil in vabil smo hoteli zbrati le posameznike, le s tem namenom, da bi izvolili odborove člane. In glej, dve sobi sta se bliskoma napolnile! Nasprotniki so najeli druhal mlečno-zobih „hajlovcev“, da so prihrumeli k zborovanju, ter se tam obnašali prav nečloveško, v vedno sramoto Gozdanjčanom. Kdo je kriv, da Gozdanjčani niso povsod na dobrem glasu? — Svojega zlobnega namena pa vendar niso dosegli. Navzlic njihovemu kruljenju, so se razprave in govori vršili; da, vspeh in sad in navdušenje tega zborovanja se je s tem le povzdignilo. Sklicatelj, g. Maierhofer, je razložil pomen in korist novega društva. Za njim nastopi naš vrli poslanec g. Grafenauer, ki je s svojim krepkim nastopom, s svojo zgovornostjo in močno-moškim besedami očaral vse. Nobeden ne sme zamuditi — tako je tudi djal — prilike, da se kaj nauči; posebno mora gledati naš kmet-trpin, da si pridobi strokovno znanje, gospodarski pouk, višjo omiko; prava in dobra omika je ključ k blagostanju in pravi sreči. In to omiko in izobrazbo vam podati, je sveti in edini namen izobraževalnega društva. — Gromoviti „živio“, in divji „hajl“ je sledil njegovemu govoru. — Za predsednika izvoljeni g. Janez Vošpernik je hitro in vrlo pokazal, da smo dali predsedstvo in vodstvo društva v prave roke: krepko in pikro je on zavrnil in označil grdo obnašanje nasprotnikov; lepo in močno je s tem branil čast novega društva. Tako je prav! — Petja je bilo dovolj! Enkrat so peli kar trije pevski zbori: vsak po svoje. Proti večeru se je valila nasprotna druhal proti liberalni trdnjavi — nespametno hajlajoč. Okrog polnoči se jih je nekaj vrnilo: Žganje v glavi, hajl na jeziku, kole v rokah: lepše bi modernega hajlovca ne mogel naslikati tudi ne največji umetnik. — Kmetje in mladeniči, gospodinje in dekleta, ne bojte se takih, ter mirno in pridno pritecite zmirom, če bo vas klicalo izobraževalno društvo! Veliko koristnega bodele slišali!

Gozdanje. (Grafenauerja slavni dan.) Od svojega sotrudnika g. dr. Vezanič-a smo dobili sledeče poročilo: Kdo bi naštel vse zasluge vrlega g. Grafenauerja? Kdo mu more vse poplačati? Kakšno hvaležnost in slavo pa mu damo mi Slovenci za njegov trud in njegovo delo? Pokažite nam vsaj eno slovensko vas, ki bi vrlega moža že prav počastila! Toda tiho! Ena vas edina in sama na Koroškem je imela pravi hvaležni čut in dostojnost, da je priredila vrlemu poslancu velikanske pozdrave, viharne ovacije: Vrle, svetovnoznane Gozdanje! In to ni nekaj malega! Gozdanjčanov visoka oliko, njihov nebotični napredek, njihova salonska omika, in njihovo edino pravo germanstvo (Gozdan je bil namreč pristni „Tevtonec“ [Nemec]) slovi že po celem svetu. In da je ta razsvetljeni in slavni kraj tako počastil g. Grafenauerja, na to mora biti ta tem bolj ponosen. — Bilo je v nedeljo dne 14. junija. Novica, da pride Grafenauer, se je bliskoma raznesla. Višje honoracije so si belile glave, kako bi

„Nimam časa. Vse se mi bo tu sežgalo“ in je hotela k peči. Adjunkt je pa odprl duri iz kuhinje na hodnik in v sobo in je rekel: „Poslušajte tedaj.“

Gospa gostilničarka Rakova se je obrnila k durim. Gospodje v sobi so utihnili in na ušesa gospi je doletelo Rakovo: „Tik-tak, tik-tak.“ Po glasu ga je spoznala. Da, to je bil on . . .

In zopet sliši njegovo neumno: Tik-tak, tik-tak. S kuhlalnic v roki je skočila v sobo. Pri durih je ustrašena obstala, uprla oči v svojega starega moža in sklenila roki nad glavo. Rak je razkoračen stal pred uro, kazal z roko in vedno mrmral: „Tik-tak, tik-tak.“

„Kaj pa delaš?“ ga je svarilno vprašala. — Toda Rak je z drugo roko kazal, naj se briga le za se, in dalje govoril svoj: „Tik-tak.“ —

„Vidite, da je znorel“, je posmešno omenil Žnable.

Še nekolikrat je gostilničarka opomnila svojega moža. Konečno ji je pa potrpežljivost ušla, ko je videla, kaj njeni stavec počenja in ko ni znala uzroka. Smeh gospodov jo je še bolj razgrel.

„Ali si znorel?“ je zavpila jezno in s strahom. Rak pa le: „Tik-tak, tik-tak . . .“

Tedaj je jezna skočila k njemu, prijela ga za rame in vlekla od ure in se hudovala rekoč: „Norec stari, ne delaj nam sramote.“

„Tik-tak“, je prišlo še iz ust gostilničarja. A gospa gostilničarka ni jenzala. Z vso močjo je prijela svojega moža in ga potisnila na meter daleč od ure.

„Beži neumnica“, zavpije Rak. Pa komaj je te dve besedi izrekel, skočil je Večerja in na

najsijajnejše mogle sprejeti takega moža. Vprizorili so viharji „alarm“, kakor da bi šli v črno vojsko. Kmalu so bili vsi na nogah, kmalu zbrani. „Doppelreihen! Eins — zwei“ — in že je bil Grafenauer tu! „Kompani! Los!“ in: „Heul! heul! heul!“ je zaorila cela garda. Kakor siloviti grom, ki strese mogočne planine, tako je donel orjaški klic. In glas je odmeval od sosednih Tur do visokih Karavank! — Grafenauer je bil ginjen! Presenitili so ga. Ni mogel skoro najti besede. — V dostojni oddaljenosti so ga spremljali potem do hiše, v katero je bil namenjen. Slavnostni klic „heul“ je neprenehoma donel proti nebu. Do poznega večera je bila zbrana častna straža pred stanovanjem, kjer je bival slavnostni poslanec. Neizmerno navdušenje se je prijelo občanov. Posebno, ko je Grafenauer stopil na pripravljeno oder, ter je govoril nekaj besed — ni bilo skoro besede, ki bi ne našla močnega odmeva pri vsakem. Beseda za besedo je povzročila čudovito odobravanje: „heul“ je zadonel gromovito po vsaki besedi: In še le na koncu govora!... In niso se mogli ločiti od slavnega moža. Po polnoči pa so izbrali štiri „vrle“ mladeniče iz narvišjih in slavnih rodbin cele občine, ki naj stojijo kot častna telesna straža pred vratmi palače, v kateri je bival slavnostni mož. In stali so na častni straži po lepi stari šegi s koli v rokah! — Bil je to lep čas! Upamo, da bo slavnostni Grafenauer ohranil vrle Gozdanjčane v vedno živem spominu!

Črnčeče pri Dholici. (Semenj.) Kakor je „Mir“ poročal, je deželna vlada potrdila semenj v Trabenčah, ki se je vršil letos dné 15. junija. Priglasilo se je 22 krav, 3 teleta, 8 parov volov, 4 konji ter eno zrebe. Promet je bil srednji, za naš kraj dosti dober.

Timenica. (Lepo pobožnost) smo obhajali 19., 20. in 21. junija, tridnevno k presvetemu Srcu Jezusovemu, ker se je vpeljala bratovščina. Košnja zadrževala je moške; sicer udeležba ni bila slaba; udov se je dalo vpisati že čez sto. Preč. gospod superior Fr. Kitak iz Celja govoril je Timenčanom jako ganljivo in krepko dvakrat na dan. Upamo, da bo vzbudila bratovščina novo versko življenje.

Sv. Andraž v labodski dolini. (Duhovne vaje.) V hiši družbe Jezusove pri Sv. Andražu v labodski dolini se bodo obhajale skupne duhovne vaje, in sicer: I. Za duhovne od 13. julija zvečer do 17. julija zjutraj; od 3. avgusta zvečer do 7. avgusta zjutraj; od 31. avgusta zvečer do 4. septembra zjutraj; od 28. septembra zvečer do 2. oktobra zjutraj — II. Za izobražene gospode od 5. septembra zvečer do 9. septembra zjutraj. Gospodje, ki želijo duhovnih vaj se udeležiti, naj pravočasno naznani o. rektorju hiše družbe Jezusove.

Šmihel pri Pliberku. (Naši igri in nemčurji.) „Mir“ je že poročal o igrah članov dramatičnega društva iz Ljubljane. O igrah samih ni treba več poročati. Igralci so želi tudi pri nas obilno pohvalo od mnogostevilno zbrane množice. Prišlo je gledalcev in poslušalcev od blizu in daleč nad 500 vkljub zaprekam, katere so nam delale oblasti, ko so hotele v zadnjem trenutku igri prepovedati, da se je moralo konečno dovoljenje dobiti še le v nedeljo dopoldne od deželnega predsedništva v Celovcu, to je 5 ur pred začetkom. To so porabili naši nemčurjski nasprotniki, da so odvrnili mnogo obiskovalcev, ker povsod so si brusili pete ter letali okoli in pravili: „Saj ne bo igre — okrajno glavarstvo jo je prepovedalo.“ Kako je letal po Globasnici nek mož ter si z veseljem ribal roke in pravil: „Strucali smo jih!“ Na Prevaljah je v soboto tudi nekdo (vemo kdo!) pravil, da ne bo igre, istotako v Pliberku. — Ker se ni posrečilo raznim gospodom, da bi bili igro zabranili, hoteli so jo s tem gmotno oslabiti, da so odgovarjali ljudi. — Pa ne le samo to. V Globasnici so na dveh krajih pomazali nabite lepake z blatom. V Strpnjavasi so bili trikrat nabiti plakati, pa vsakokrat zopet potrgani. S takimi podlimi sredstvi torej delujejo naši nasprotniki. Kaj pa se naj mi učimo iz tega? Ali se naj te sodrge preplašimo ter denemo roke navskriž, da nam ne bodo mogli drugič zopet nasprotovati, da nam ne bodo plakati mazali in trgali? Ne, nikdar ne! To nas opominja še k resnejšemu delu. Delovati moramo za narodno probujo na vse pretege, da bodo nasprotniki uvideli, da se jih nikakor ne bojimo. Spoznati mora naše ljudstvo pijavke, katere ga izmožujejo; spoznati njih voditelje in privržence, da se ogibljejo njihovih gostiln, trgovin, obrtnikov itd. Potem bomo lahko prosto prirejali svoje veselice, da se ne bodo taki Iškarijoti upali več nad nas, ter da jim konečno odpade popolnoma njihov ošaben greben. Potem še le bomo zamogli reči: mi smo gospodarji na naših tléh. — Konečno pa še nekaj. Igre, kakor omenjeno, so se mislile prepovedati vsled tega, ker je v Globasnici nekaj bolnih ljudi (kakor smo poizvedeli, v celi občini šest). Vsled tega bi se torej v čez 6 kilometrov oddaljeni vasi ne smela prirediti veselice, h kateri itak ljudje iz okužene Globasnice niso imeli pristopa. V petek pred igro pa je gospod zdravnik našel kar naen-

krat štiri nove slučaje kužne bolezni — enega je baje glava bolela, enega pa trebuh, za druge nismo mogli poizvedeti. Tako se govori po Globasnici. In ali ni tudi to-le smešno? Ob potoku leži vas Globasnica. Tu ne sme nihče zavžiti kapljice rečne vode. Pet minut nižje leži Malavas; tu se voda iz potoka slobodno pije; — četr ure nižje je vas Št. Stefan; tu se voda ne sme piti; dober četr ure nižje leži Strpnjavas; tu se zopet voda za vse rabi! Torej naravni čudež, da se voda v toku ene ure kar štirikrat spremeni!!! To je pač treba učenjaka, da bi to zadevo zamogel pojasniti; ljudstvo se tem naredbam smeji — pa saj ni čuda! — Pa še nekaj! Govori se, da hodita iz Dobrlevasi ribe v vodo streljat dva gospoda, in da je vsled tega voda okužena. Ali bi ne bilo dobro, če bi žandarmerija nekoliko povohala za tema gospodoma? Vpraša se naj le v Globasnici in v Štebnu ondote kmete. Če je to resnica, potem se morata pač ta dva gospoda strogo na odgovor poklicati. Ali je treba, da trpi toliko ljudij pomanjkanje pitne vode, občini pa naraščajo z dovažanjem vode v sodih stroški. — Eden teh gospodov, ki strelja ribe (če je res!), se je baje izjavil: „Igre v Šmihelu nisem mogel preprediti, gledal pa bom, da vsaj birme v Globasnici ne bo.“ Radovedni smo, ali ima ta privatna oseba toliko vpliva pri oblastih, ali je sama javna oseba, ker na ta način izpolnjuje svojo uradno dolžnost? Potemtakem bi bila cela epidemija (kužna bolezen) le prisiljena — na korist nekaterim lačnim žepom in na škodo dežele, katere mora plačevati precejšnje stroške. Morebiti se pa oblasti malo pobrigajo za celo zadevo ter le pustijo natanjko preiskati, kaj je resničnega na tem ljudskem govorjenju. — Druge falotarije, katere so vprizarjali naši nasprotniki pri likom teh iger, so presramotile za list, da bi jih pisali; one same pa ni sram, da jih izvršujejo.

Iz spodnjih krajev. („Štajerc“ za „šintarje“.) Neko posebno sočutje in ljubezen ima „Štajerc“ do — šintarjev. V številki od 31. maja t. l. namreč piše: „Duhovniki vsako leto pobirajo med kmeti različne pridelke, a vendar dobijo dovolj plačila za svoje malo delo od države. Konjedercem (šintarjem) pa, kateri imajo težavno in gotovo neljubo delo, se zbiranje krme itd. zabranjuje. Kmet daj raje imenovanim (šintarjem), kakor pa farju.“ Torej kmet podpiraj rajši šintarje, ki opravljajo za te veliko bolj koristno in važno delo, kakor pa tvoji dušni pastirji; šintarji skrbijo za tvojo mrhovino, duhovniki pa za dušo, na katero dan danes pameten (?) človek itak ne veruje. Menda izvira ta naklonjenost do šintarjev iz tega, ker čuti „Štajerc“ do njih neko sorodnost. Šintarji namreč pobirajo stara nevedna kljuseta in crknjeno živino, „Štajerc“ pa verske in narodne mrhe (kar nevednega in smrdljivega od vere in naroda odpade). Skrbel bo „Štajerc“ tudi za to, da vsak njegov naročnik v svoji oporoki (testamentu) določi, da ga ne sme pokopati duhovnik, ampak ga mora zagrebsti šintar. — Iz „Štajerc“evih krogov se nam dalje piše: Čul sem veselo, pa skoraj neverjetno vest, da bo „Štajerc“ zanaprej izhajal v nemškem jeziku. Zakaj? Slovence je namreč že dovolj poučil o ljubezni do Nemcev, zdaj pa hoče tudi Nemcem enkrat pridigovati ljubezen do Slovencev. Pa to ne bo tako lahko delo, ker Nemci ne poznajo ne samo ljubezni, ampak tudi ne pravice. Sanjalo se mi je, da je glavni in vneti sotrudnik „Štajerca“, dr. Evenšek, ponesrečeni jurist, pognani bogoslovec, degradirani oficir itd., poplačal že vse svoje obilne dolgove. Da bi bilo to resnica, kako veseli bi bili razni krojači, čevljarji in mnogoteri drugi, katerim je dr. Evenšek olajšal žepa. A na to dr. Evenšek ne misli; mastna služba pri „Štajercu“ mu sicer veliko nese, pa on tudi veliko porabi. — Huduje se „Štajerc“ na to, da se po cerkvah pobirajo darovi za cerkev. Bolj po volji bi mu seveda bilo, če bi se ta denar poslal njegovim žejnim sotrudnikom; posebno bi tak prispevek dobro došel njegovemu spokornemu pridigarju dr. Evenšku, ki vedno potrebuje. Še z večjo vnemo bi on pisal potem svoje hinavske pridige za „Štajerca“.

iskana in analizirana istrska rdeča in bela vina, in sicer na veliko od 56 litrov naprej, po drobnem v zamašenih steklenicah po 1/2 in 1 liter, po najnižjih cenah in s točno potrebo. Od zdravnikov so bila ta vina priporočena že mnogo bolnikom, posebno „Teran I.“ in „muškatelec“. V zalogi so tudi najfinejša vina v steklenicah. Ceniki na zahtevanje brezplačno. Za pristnost vina jamči zadruga.

Drobiž. Celovski Nemci so dné 21. t. m. kresovali na Križni gori, kjer so napravili veliko ljudsko veselico na korist „Südmarki“. Veselje pa jim je motil dež. Nemci so se jezili, da jim je „nemški bog“, katerega imajo ob vsaki priliki na svojih jeziki, poslal tako slabo vreme. — V Celovcu nastanjeni huzarji so imeli dné 20. t. m. zanimivo dirko na vojaškem vežbališču (vresu) pri Celovcu.

Po slovenskih deželah.

Dolenjsko vino je že od nekdaj slovelo ne samo v kranjski deželi, ampak tudi izven iste, kot zdrava, prijetno kislata pijača, katera je imela vedno dovolj odjemalcev. Pred več leti prišla je na Kranjsko trtna uš, ki je stare vinograde uničila. Dolenjska producirala je komaj toliko vina, kar se ga je na Dolenjskem porabilo. Vsled tega so bili odjemalci prisiljeni, obračati se v tuje kraje po vino in radi tega so se konsumenti privadili na okus tujih vin. Sedaj so pa nastali drugi časi. Dolenjski vinogradniki so z velikim trudom in z velikimi stroški iz ljubezni do trte svoje vinograde že v taki meri zopet obnovili, da se njih pridnost občuduje tudi po tujih strokovnjakih in za vinarstvo merodajnih osebah. Vina je na Dolenjskem veliko in dobrega. Ker so se pa vinski trgovci privadili kupovati vino v tujih krajih, se dolenjsko vino težko prodaja, tako da je marsikateri pridni dolenjski vinogradnik v gospodarski stiski, ker ne more svojega pridelka spečati. Da se temu nedostatku vsaj deloma odpomore, ustanovilo se je v Novem mestu kletarsko društvo, katero ima namen, spečavati dolenjska vina, spravljati jih v promet in pridobivati dolenjskemu vinu konsumente in kredit, zlasti izven Dolenjske. Priporočamo vsem vinskiim trgovcem, gostilničarjem in zasebnikom to društvo pri nakupu vina in opozarjamo na njegov današnji inserat v našem listu.

Križem sveta.

Dogodki v Srbiji. Kakor smo že zadnjič poročali, je bil namesto umorjenega kralja Aleksandra za srbskega kralja enoglasno izvoljen Peter Karadjordjevič. Iz Belgrada je odpotovala po novega kralja deputacija 24 odličnih Srbov in trije častniki. Peter Karadjordjevič je odgovoril na brzojavko ministerstva, ki mu je javilo izid volitve, prav pristrčno in izrazil svojo radost nad udanostjo srbskega naroda in armade ter zagotovil ministerstvu svojo posebno dobrohotnost. Na narod je izdal oglas, v katerem se mu zahvaljuje za izvolitev in ga zagotavlja, da je vse pozabljeno, kar se je zgodilo zadnjih 40 let in da ni gojil proti nobenemu svojemu nasprotniku sovraštva. Dnó 22. t. m. je odpotoval iz Genfa preko Dunaja v Belgrad. Inozemski, posebno italijanski listi napadajo srbski narod in tudi novega kralja na najnesramnejši način. Res je, da so dogodki v Belemgradu obžalovanja vredni in da zahteva pravica, do se storilci kaznujejo, ali zato pač ni treba celega naroda in njegovega novega kralja sramotiti na tak način, kakor to delajo v Italiji, v oni državi, katera je vzgojila različne Luchenije. O napadu na Aleksandra in Drago se poroča še vedno kaj različno, ali prave resnice se le ne izvé. Srbski časniki poročajo zelo kratko, kar pa tuji listi poročajo, je pa malo ali nič verjetno. V noči od 11. na 12. t. m. je bilo 12 oseb mrtvih in dve težko ranjeni. Drugo je pretirano. — Ruski car je prav pristrčno čestital novemu kralju na izvolitvi. Isto je storil naš cesar, ki je umor oestro obsodil, novega kralja pa dobrohotno pozdravil. Razne velevlasti so novega kralja že pripoznale.

Novičar.

Na Koroškem.

Železnica Borovlje-Svetnavas se bo gradila. Dotična postava je bila v državnem zboru sprejeta dné 18. t. m. Po tej postavi se bo gradilo še več drugih krajevnih železnic, med njimi ona iz Kranja v Trzič.

Osebné novíce. Na Dunaju je dné 18. t. m. po kratki bolezni umrl rektor vseučilišča, sloveči zdravnik, dvorni svetnik dr. Karol Gussenbauer, rodom Korošec. Bil je star 61 let in doma na Zgornji Beli, kamor so tudi prepeljali njegovo truplo.

Pristna vina. Slavnemu občinstvu se naznanja, da „Istrske vinarke zadruge“ podružnica v Beljaku, Freihausgasse št. 3., razpošilja le naravna, zdrava in od državnih preskuševališč pre-

Vabilo.

I. koroško tamburaško društvo »Bisernica« v Celovcu priredi v nedeljo dné 28. junija 1903 v gostilni „pri zlatem studencu“, Lidmanskijeve ulice, v sobi slovenskega kluba, „koncert“ po sledečem vspredu: 1. Slava Slovincem (koračnica), V. G. Brož. — 2. Večer na Savi (fantazija), A. M. Alfonz. — 3. Slava sinom domovine (koračnica), Pavel pl. Nežič. — 4. V boj, v boj! (iz opere Zrinjski), M. pl. Farkaš. — 5. Hrvatska narodna četvorka, V. G. Brož. — 6. Koračnica (iz opere Prodana nevesta), M. pl. Farkaš. — 7. Pesem slovenskega omizja beljaškega, M. pl. Farkaš. — 8. V naravi (šaljiva polka), J. D. Hruza. — 9. Valse elegante (valček), M. pl. Farkaš. — 10. Na blejskem jezeru (fantazija), Pavel pl. Nežič. — 11. Tamburici (koračnica), M. pl. Farkaš. — 12. Na sankah (brzopolka), J. D. Hruza. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 50 vinarjev. Vhod v sobo iz dvorišča. K obilni udeležbi najljubdeje vabi vse Slovence in Slovenke *odbor.*

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Loterijske številke od 20. junija 1903.

Dunaj 26 49 1 35 76
Gradec 81 30 44 46 35

NAZNANILA.

Tiskarskega učenca,

ki bi imel veselje izučiti se **za stavca**, sina poštenih starišev, popolnoma zmožnega slovenskega in nemškega pismenega jezika, ki je z dobrim uspehom dovršil vsaj prvi razred latinske šole, realke ali dva razreda meščanske šole, sprejme pod običajnimi pogoji takoj ali ob sklepu šolskega leta

tiskarna družbe sv. Mohorja
v Celovcu.

Zajamčeno pristno mašno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi priporoča je knezoškofijski ordinarijat ljubljanski v svojem listu leta 1898. za nakup zajamčeno pristnega **mašnega vina** vč. duhovščini zato, ker je omenjeno društvo gledé razpošiljanja mašnih vin pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej po 40 kron in više po stopinjah kvalitete za 100 litrov **loko kolodvor Postojna**. Rdeče namizno vino — kakor tudi večje množine — ceneje. — Posoda se zaračuni po dobavni ceni ali se ista vrne franko v šestih tednih. — Lanski pridelek je izboren in milejšega okusa, ker je napravljen po novem francoskem načinu. Rdeče, jako priljubljeno namizno vino („cviček“) oddajalo se bode po 28 kron. — Belo, staro vino je še v zalogi. — Naročbam čez 500 litrov dovoli se nekoliko popusta. — *Zadruga razpošilja poslej samo kristalnočista vina* (Flaschenreife). — V zalogi so tudi sortirana finejša vina, in sicer: 1. Gerganja po 50 K. 2. Beli burgundec po 60 K. 3. Črni burgundec po 50 K. 4. Nemški rizling (buteljsko vino) po 70 K.

Kmetijska zadruga v Vipavi (Kranjsko).

1 ha 33 a 52 m² gozda

obstoječega iz smrek, mecesnov, borovja, bukev in tako dalje, se bode

dné 5. julija t. l. ob 2. uri popoldne licitirajo prodajo v Št. Lipšu pri Rajneku, pošta Pischeldorf na Koroškem.

Več poizvedeti je pri župnijskem uradu v Št. Lipšu pri Rajneku, p. Pischeldorf.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Nizke cene. — Točna postrežba.

Podpisani uljudno naznanjam, da sem otvoril svojo

trgovino z usnjem

v Celovcu, na Novem trgu št. 4, poleg gostilne „zum Kleeblatt“ (poprej Petschounig) in se vsakemu nudi prilika, pri meni sedaj blago dobro in ceno kupovati.

Prosim torej, da vsakdo svojo potreščino na usnji pri meni oskrbeti blagovoli, ter sme biti zagotovljen **najcenejše postrežbe**.

Z vsem spoštovanjem

A. Mehur,

trgovec z usnjem v Celovcu.

Dolenjsko kletarsko društvo v Novem mestu

ima na prodaj fina, pristna dolenjska bela in rdeča

v i n a.

Oddaja jih v vsaki množini nad 56 litrov.

Ako si hočete po ceni in dobro

pravo švicarsko uro

kupiti, obrnite se zanesljivo do

H. Suttner-ja, urarja v Kranju, ker te ure so po celem svetu znane kot najboljše. Zahtevajte najnovejši veliki cenik, ki ima blizo 600 podob, katerega Vam pošlje zastoj in poštine prosto

Izborna zaloga zlatnine in srebrnine.

Cena vžigalic:

1 orig. zaboj s 500 zavrtki (normal) K. 48.—
franko Ljubljana, 2% popusta.

IV. Perdan, Ljubljana.

IV. Perdan, Ljubljana.

1 orig. zaboj s 500 zav. (Flaming) K. 52.—
franko Ljubljana, 2% popusta.

Slovinci pozor!

Gostilničar

B. Puschl-nov naslednik J. Wretschnig

v Celovcu (šolska ulica)

priporoča p. n. občinstvu svojo gostilno, v kateri toči izvrstno pivo, raznovrstna naravna vina, ter postreže vsaki čas z mrzlimi in toplimi jedili, kakor tudi s sobami za prenočišča po nizki ceni.

Na razpolago je tudi več slovenskih časopisov.

Rupert Novak,

Celovec, Velikova cesta št. 2,

se priporoča

za popravo aristonov, avtomatov, vrčkov za pivo z godbo, lajn, harmonijev, igralnih skatelj, orglic itd. za najnižje cene in z najhitrejšo postrežbo.

Na zunaj se najceneje računa.

Ob enem se priporočam častitim cerkvenim predstojništvom za popravo cerkvenih orgel za najnižje cene. — Spričevala so na razpolago.

Za prijazna naročila prosi

s spoštovanjem

Rupert Novak.

Dve lepi, novi sobi,

z opravo ali tudi brez nje, ima za poletne mesece oddati **Matija Prosekar v Kotmarivasi** v novi hiši, kjer je nastanjena tudi e. k. žandarmerija.

Istrska klet v Beljaku.

„Istrska vinarska zadruga v Pulju“ je v **Beljaku, Freihaugasse 3**, otvorila za **Koroško** svojo **podružnico**, katera razprodaja zadruga vina na debelo in drobno, ter udano vabi prijatelje dobre kapljice na obisk.

Cene na debelo:

Teran II.		K 34.—
„ najfinejši		„ 40.—
belo vino		„ 36.—
muškatelec		„ 56.—

Cene na drobno z zapečatenosteklenico:

Teran II. vel. stekl. okrog 1 liter vsebine	K —70
„ mala „ „ 1/2 litra „ „	—32
najfinejši velika „ „ 1 liter „ „	—78
„ mala „ „ 1/2 litra „ „	—36
belo vino velika „ „ 1 liter „ „	—74
„ mala „ „ 1/2 litra „ „	—34
muškatelec vel. „ „ 1 liter „ „	—94
„ mala „ „ 1/2 litra „ „	—44

Steklenice se vzamejo za lastno ceno nazaj, in sicer velika za 21, mala za 7 vinarjev.

Vina v steklenicah:

Muskat beli, najfinejši, steklenica z 7/10 litra K 1:40
„ **rdeči** (vin di rose) steklenica „ 1:40
Refoško steklenica z 8/10 litra „ 2.—

Opomba. Naša zadruga edina pošilja istrska vina za dunajsko meščansko klet. — Za pristnost vina jamči zadruga.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga,

brizgalnice (streljke) za sadno drevje z natanko namereno petrolovo mešanico,

svetilnice na aceten, da se ulové leteči hrošči,

hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje z diferencialnim pritiskom,

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mlince za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za žveplenje,

sesalke za vino, cevi za vino,

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

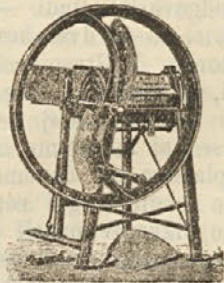
zbiralnike (trierje), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ, II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vseh jezikih.

Štedilno milo z znamko „jelen“

je izredno dobre kakovosti, je jako izdatno in zajamčeno čisto.

Na prodaj je po vseh boljših prodajalnicah tacega blaga.

Paziti je na gorenjo varstveno znamko.